

بررسی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی ایران

حجت حسین اوغلی^{۱*}، محمد رضا اسماعیلی^۲، فرشاد تجاری^۳

۱. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲. دانشیار گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۳. استاد گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

چکیده

هدف کلی پژوهش عبارت است از بررسی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی ایران می‌باشد. در این پژوهش از جامعه کمیته داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران در فصل ۹۴-۹۵ تعداد ۱۶۰ داور بطور تصادفی ساده انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. در پژوهش حاضر برای جمع آوری داده‌ها بصورت میدانی از پرسشنامه شخصیتی نئو (کاستاو مک کری ۱۹۹۲) در ۵ مقیاس (روان نژنده، برون گرایی، گشودگی، توافق پذیری، وظیفه شناسی) به صورت پنج طیفی از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم را در بر می‌گیرد، استفاده شده است. نتایج نشان داد، وضعیت متغیرهای ویژگی‌های شخصیتی در میان داوران کشتی به میزان نسبتاً مناسبی می‌باشند. واژ بین مؤلفه‌های ویژگی‌های شخصیتی متغیرهای سازگاری و وظیفه شناسی دارای سطح بالاتر نسبت به متغیر روان نژنده که پایین‌ترین سطح وضعیت در میان داوران را دارد، می‌باشد. همچنین یک وضعیت مشبت بین انعطاف پذیری و کیفیت قضاوت مشاهده شد.

واژه‌های کلیدی: داور، شخصیت، کشتی، ویژگی‌های شخصیتی

۱- مقدمه

داوری یکی از مشاغلی است که به توانایی تصمیم‌گیری متعدد در یک دوره کوتاه از زمان نیاز دارد، تصمیم‌گیری‌ها باید پی در پی گرفته شوند، بنابراین توجه و تمرکز عواملی حیاتی هستند و داوران باید در یک سطح حداکثر از آن بهره مند باشند تا در شرایطی که تحت فشارهای روانی زیادی قرار گرفته‌اند بتوانند تصمیمات سریع و پی در پی اتخاذ کنند (اروگلو^۱). داوران برجسته و فعال تکنیک ذهنی را به گونه‌ای بکار می‌برند که می‌توانند به اشیای متحرک، سریع‌تر از داوران کم فعال واکنش نشان دهند. توانایی پیش‌بینی همچنین به آنها امکان می‌دهد تا قبل از اجرای حرکات و فنون، جاگیری و شرایط مناسب اتخاذ کنند تا سریع‌تر و صحیح‌تر تصمیم بگیرند. راهبردهای شناختی از گونه‌پیش‌بینی سال‌های بسیاری، در نبود راهنمایی یا آموزش، مورد استفاده قرار می‌گرفته‌اند؛ اما پژوهشگران ورزش برای تبیین مزایای این فنون ذهنی و حمایت برای استفاده از آنها پی برده‌اند که داوران برجسته از راهبردهای شناختی اغلب و به دلایل متفاوتی استفاده می‌کنند (چوبینه، ۱۳۸۱). داوران یکی از ارکان مهم مسابقات ورزشی است و عملکرد داوران می‌تواند نقش تعیین کننده‌ای در میادین ورزشی داشته باشد، داوران می‌توانند با دقت در اجرای وظایف خود از وقوع حوادث ورزشی تا حدی جلوگیری و آن را کاهش دهند. داور به کسی اطلاق می‌شود که توسط یکی از فدراسیون‌های مجاز کشور مجوز قضاوت در آن رشته را دریافت کرده باشد داوران از ارکان مهم رویدادها و مسابقات محسوب می‌شوند که نقش تعیین کننده‌ای در میان ورزش و چه بسا در نظام عمومی جامعه دارد (وبلاگ انجمان داوران ورزشی). باتوجه به اینکه در رویدادها و مسابقات مختلف ورزش کشتی، طرز برخورد، رفتار داوران با کشتی گیران، مریبان، تیم‌ها و حتی تماشاگران، بویژه در مسابقات حساس و نزدیک و دعوت این اقسام به آرامش از سوی داور و جلوگیری از جنجال و اعتراضات بی مورد احتمالی و مدیریت صحیح مسابقه از سوی داور. حضور به موقع در سالن مسابقات، کلینیک‌های داوری و... بنابراین داوری رشته کشتی به نظر می‌رسد یکی از مشاغل پر تنشی در ورزش کشتی است و شخصیت یکی از مؤلفه‌های مهم در نحوه قضاوت داوران باشد.

یکی از متمایزترین جنبه‌های حیات هر فرد شخصیت است. بدین ترتیب می‌توان گفت منظور از شخصیت مجموعه یا کل خصوصیات و صفات است. ورزش به شکل موثری دررشد، ویژگی‌های فردی و جایگاه اجتماعی تأثیر داشته است. ورزش عموماً انباسته از فرصت‌های مناسب جهت برخورد با موانع و مشکلات و اتخاذ شیوه‌های مناسب برای رفع آنهاست (باقری، ۱۳۹۲). درباره اثر ورزش بر شخصیت انسان یکی از گسترده‌ترین عقاید این است که ورزش از راههای گوناگون در روحیه و شخصیت ورزشکاران اثر مثبت می‌گذارد. چنین تأثیرات مثبتی ممکن است موقت یا دائمی باشد ممکن است در مورد افراد جوانتر به این دلیل که فرایند رشد و تکامل روانی و عاطفی جوانان در حال تکوین است، بیش از افراد مسن صحت داشته باشد. مهم‌ترین جنبه این تأثیرات رشد شخصیت است. علاوه بر رشد شخصیت، ورزش به شکل موثری در تحول جنبه اجتماعی شخصیت یا صلاحیت و شایستگی اجتماعی فرد اثر داشته است. بسیاری از روان‌شناسان ورزشی معتقدند ساختار اصلی شخصیت آدمی از طریق پنج صفت کلی نشان داده می‌شود. بر اساس این مدل، شخصیت از پنج بُعد اصلی تشکیل شده است که عبارتند از: روان نژنندی، برون گرایی، گشودگی، سازگاری و وظیفه شناسی حجم انبوهی از تحقیقات در زبان‌های مختلف و با ابزارها و نمونه‌های متفاوت، اصلی بودن این پنج عامل را تاکید کرده و نشان داده‌اند پنج عامل مذکور آر اعتبر هم گرا و تفکیکی بین ابزار و ناظر، به خوبی بر خوردارند و طی تحول فرد نیز نسبتاً پایدار می‌مانند (محمودی نادر؛ ۱۳۸۸).

تحقیقاتی که درباره این پنج بعد اصلی شخصیت صورت گرفت، به این نتیجه منجر شد که بین ابعاد شخصیتی و عملکرد شغلی رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. واژه پنج بزرگ توسط (کاستا و مک کرای^۲، ۱۹۹۲). برای تهیه پرسش نامه شخصیتی نئو مشغول بودند ابتدا سه بد روان‌ژنندی، برون گرایی و گشودگی و بعد دو بد یا عامل دیگر مسئولیت پذیری و دلپذیری را ابداع

¹ Orgoulo

² Costa and mccrae

کردند که به معنای بزرگ و گسترده می‌باشد و به این معناست که در این مدل تفاوت‌های شخصیتی به پنج صفت تقسیل نیافرته‌اند بلکه هر عامل جنبه وسیع از شخصیت است و صفات بسیاری را تحت پوشش قرار می‌دهند.

عده‌ای از اندیشمندان معتقدند تحقیقاتی که درباره این پنج بعد اصلی شخصیت صورت گرفت، به این نتیجه منجر شد که بین ابعاد شخصیتی و عملکرد شغلی رابطه‌ای مستقیم وجود دارد. وراثت و ژنتیک در تعیین ویژگی‌های شخصیتی نقش اساسی دارند؛ و بهترین حالت برای بحث در مورد منشاء شخصیت این است که هر دو محیط و وراثت نقش قابل توجهی در تعیین شخصیت دارند (قلی‌پور، ۱۳۸۸). یونگ شخصیت‌ها را به دو سخ درون گرا و برون گرا تقسیم کرده است. درون گرایان بیشتر متوجه افکار و احساسات خود بوده، محافظه کارند، به طرح و تجزیه و تحلیل نقشه‌ها می‌پردازنند، تودار و اهل مطالعه و تفکرند (ایزدمهر، ۱۳۹۱). شخص درون گرا تحت تأثیر عوامل ذهنی خود است و هر چند که اوضاع و احوال خارجی را می‌بیند ولی عناصر و عوامل ذهنی بر رفتار او حاکم‌اند و برتری دارند. چنین فردی مردم گریز و خیال پرداز است. فکر می‌کند، طرح ریزی می‌کند، پیش از تصمیم گیری تردید زیادی دارد، دیر دل می‌بندد و در دلبستگی پایدار است. برون گرایان افرادی اجتماعی، زودگوش و اهل معاشرت‌اند و به ارزش‌ها و عوامل عینی بیشتر متوجه دارند. غالباً متوجه عوامل خارجی‌اند و تحت نفوذ آنها قرار دارند. به طوری که افعال ارادی‌شان را معلول مناسبات عوامل خارجی می‌دانند، نه ارزیابی ذهنی خود، علاقه کم به کار، هوش کم، بیان ضعیف، پایداری و استقامت کم، شتاب زدگی، بی دقیقی، انعطاف پذیری، شوخ طبعی و...، از ویژگی‌های این افراد است (قلی‌پور، ۱۳۸۸ به نقل از حسن پور، ۱۳۹۳).

ویژگی شخصیت را برخلاف گرایش‌های روانی، می‌توان بر حسب ویژگی‌هایی تعریف کرد که فرد دارد. این ویژگی‌ها ثابت و پایدار هستند. این به معنای آن است که ۱. افراد گرایش بر این دارند که در بیشتر موقعیت‌ها اما نه در همه آن‌ها، به شیوه‌ای معین واکنش نشان دهند و ۲. واکنش‌های آنان ثابت است، یعنی در شرایط گوناگون، خواه در ورزش یا جای دیگر، قابل پیش‌بینی است؛ اما معلوم شده است که ویژگی‌های بدست آمده از پرسشنامه‌های شخصیت، از موقعیت‌های ورزشی به موقعیت‌های غیرورزشی ثبات ندارند (لوی^۱، ۱۹۹۳).

لازم به ذکر است، با توجه به تفاوت رشته کشتی با سایر رشته‌ها در برگزاری مسابقات و روند انتخاب کشتی گیران برای پوشیدن دوبنده تیم ملی و نبود پژوهش‌های علمی لازم خصوصاً در دهه اخیر و با توجه به تغییرات که هر چند وقت یک بار در قولین داوری این رشته رخ می‌دهد و تلاش برای ماندن در المپیک، محقق را بر آن داشت تا با توجه به فقدان تحقیقات در زمینه مطالعه مؤلفه‌های شخصیتی داوران و همچنین متفاوت بودن میزان تأثیر این ویژگی‌ها در جوامع گوناگون به نظر می‌رسد نبود سیستم و الگوی بررسی جامع در عرصه داوران کشتی مسئله‌ای است که به آن کم تر پرداخته شده است. انتخاب داوران بر اساس مدل ارزیابی که به جنبه‌های مختلف تخصصی، آموزشی، جسمانی، شخصیتی و... توجه نماید. شاید بتواند داوران بهتری را برای عرصه داوری کشتی ایران شناسایی کند. با این همه محقق پس از بررسی های مختلف به این نتیجه رسید که چنین مدل ارزیابی چند بعدی برای داوران کشتی ایران وجود ندارد. در الگوهای فعلی به بعد فنی-شخصیتی بیشتر توجه شده است. نتایج تحقیقات علمی و تجربی نشان می‌دهد بررسی داوران کشتی کشور قادر مدل جامع و مستقل بوده و در آن مسائلی از جمله عدم وجود معیارها و شاخص‌های جامع که همه ابعاد ویژگی‌های شخصیتی داوری را در نظر بگیرد مشاهده نمی‌شود. با توجه مراتب و نظریه شخصیتی، مسئله این پژوهش عبارت است از الگوی مناسب برای بررسی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی در ایران چیست. چه رابطه‌ای بین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های شخصیتی داوران کشتی در ایران وجود دارد. امید است نتایج این پژوهش نقش و اهمیت ویژگی‌های شخصیتی بنابراین ضروری است، کمیته داوران و فدراسیون کشتی با آگاهی کامل از ویژگی‌های شخصیتی و توانایی‌های داوران در مسابقات استفاده کنند، داوران را بهتر شناسایی کند و برای رسیدن به موفقیت‌های بیشتر ورزشکاران و کارآمدی رقابت‌ها راهکارهای مناسبی را ارائه دهیم.

¹. levy

۲- روش شناسی

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی و با توجه به مسیر اجرا جزء پژوهش‌های همبستگی با هدف کاربردی می‌باشد. در این پژوهش از جامعه کمیته داوران فدراسیون کشتی جمهوری اسلامی ایران در فصل ۹۴-۹۵ تعداد ۱۶۰ داور بطور تصادفی انتخاب و مورد مطالعه قرار گرفتند. برای اندازه‌گیری ویژگی‌های شخصیتی از پرسش نامه شخصیتی نئو، برمنای نظریه پنج عامل شخصیت کاستا و مک کری ساخته شده است. این پرسش نامه در سال ۱۹۹۲ تجدید نظر شده و به ۶۰ گویه تقلیل یافته است و ۵ مقیاس (روان نژنی، برون گرایی، گشودگی، سازگاری، وظیفه شناسی) را در بر می‌گیرد، استفاده شد. شرکت کنندگان به این سؤالات بصورت پنج گزینه‌ای (از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) پاسخ داده‌اند. جهت سنجش ابزار گردآوری داده‌ها از روایی محتوایی استفاده گردید. در بحث روایی محتوایی ابتدا پرسش نامه‌های پژوهش با پیوست هدف پژوهش و مدل مفهومی پژوهش به ۸ نفر از صاحب نظران اساتید دانشگاهی، مسؤولین کمیته داوران و همچنین داوران درجه بین المللی والمپیکی کشتی کشور داده شد و از آن‌ها خواسته شد که سؤالات پژوهش را بررسی نمایند. سرانجام با بررسی‌های که این افراد انجام دادند، روایی محتوایی ابزار پژوهش مورد اندازه‌گیری قرار گرفت. برای سنجش پایایی ابزار گردآوری داده‌ها از آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد که در زیر نتایج این آزمون برای ابعاد و کل پرسش نامه در قالب جدول ۱. ارائه شده است.

جدول ۱. میزان پایایی پرسش نامه‌ها از طریق آلفای کرونباخ

متغیرها/ابعاد	آلفای کرونباخ
روان نژنی	۰/۷۸
سازگاری	۰/۸۱
گشودگی	۰/۸۶
وظیفه شناسی	۰/۸۴
برون گرایی	۰/۷۱
کل ویژگی شخصیتی	۰/۸۳

منتخبی از شاخص‌های پراکنده‌گی و شاخص‌های گرایش به مرکز استفاده گردید. در بخش استنباطی آزمون تی تک نمونه‌ای، جهت تجزیه و تحلیل داده‌های این مطالعه از دو روش آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. در بخش آمار توصیفی تحلیل واریانس و همچنین مناسب با تحقیق از آزمون کلمو گر اسمیرنوف استفاده گردید، در این پژوهش کلیه تحلیل‌های انجام شد ۱۰۰٪ به آزمایش گذارده شدند.

۳- نتایج

در این پژوهش جهت توصیف متغیرهای مربوط به مشخصات فردی آزمودنی‌ها که شامل: سن، تحصیلات، درآمد، میزان فعالیت کشتی در هفته و سابقه داوری می‌باشد. یافته‌ها نشان داد؛ در بخش شرایط سنی آزمودنی‌ها ۱۸/۲٪ در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، ۱۵٪ در گروه سنی ۳۰ تا ۴۰ سال، ۱۷/۲٪ در گروه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال و ۲۵/۶٪ در گروه سنی ۵۰ سال بالاتر قرار دارند. در سابقه داوری ۱۱/۲٪ گروه زیر ۵ سال، ۴۱/۲٪ در گروه ۵ تا ۱۰ سال، ۴۳/۱٪ در گروه ۱۰ تا ۱۵ سال و ۲۸/۲٪ در گروه بالای ۱۵ سال قرار دارند. در بخش درآمد داوران، ۳۶/۸٪ دارای درآمد زیر یک میلیون، ۴۴/۳٪ یک تا دو میلیون، ۱۴/۵٪ دو تا سه میلیون و ۴/۴٪ دارای درآمد سه میلیون تومان به بالا می‌باشند. میزان فعایت کشتی داوران، ۴/۳٪ کمتر از یک ساعت، ۳۰٪ بین یک تا دو ساعت، ۳۷/۵٪ سه تا چهار ساعت و ۲۸/۲٪ چهار ساعت به بالا در هفته ورزش کشتی انجام می‌دهند. در جدول ۲. قابل مشاهده است.

جدول ۲. اطلاعات جمعیت شناختی نمونه تحقیق

درصد	فراوانی	طبقات متغیر	متغیر
۱۸/۲	۲۹	۲۰ الی ۳۰ (سال)	گروه سنی
۱۵	۲۴	۳۰ الی ۴۰ (سال)	
۴۱/۲	۶۶	۴۰ الی ۵۰ (سال)	
۲۵/۲	۴۱	۵۰+ (سال)	
۱۱/۲	۱۸	زیر ۵ (سال)	سابقه داور (سال)
۱۷/۵	۲۸	۵ الی ۱۰ (سال)	
۴۳/۱	۶۹	۱۰ الی ۱۵ (سال)	
۲۸/۲	۴۵	۱۵+	
۳۶/۸	۵۹	زیر یک میلیون	میزان درآمد (تومان)
۴۴/۳	۷۱	یک تا دو میلیون	
۱۴/۵	۲۳	دو تا سه میلیون	
۴/۴	۷	+۳	
.	.	بی جواب	ساعت فعالیت کشتی (هفتہ)
۴/۳	۷	یک تا دو ساعت	
۳۰	۴۸	۲ تا ۳ ساعت	
۳۷/۵	۶۰	۳ تا ۴ ساعت	
۲۸/۲	۴۵	+۴	

برای بررسی طبیعی بودن توزیع داده‌ها از آزمون کلموگروف اسمیرنوف (K-S) استفاده شد. با توجه به نتایج آزمون کلموگروف اسمیرنوف، همان گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، تمام توزیع‌ها از لحاظ آماری نرمال می‌باشند. ($p > 0.05$).

جدول ۳. آماره‌های آزمون کلموگروف اسپیرنف جهت نرمال بودن توزیع دادها

آمارها			مؤلفه‌ها	ردیف
توزیع	P	Z		
طبیعی	۰/۰۹	۱/۰۲	برون گرایی	۱
طبیعی	۰/۴۲۹	۰/۸۷۴	روان نزدی	۲
طبیعی	۰/۰۷	۱/۰۶	وظیفه شناسی	۳
طبیعی	۰/۴۰۹	۰/۸۷۵	گشودگی	۴
طبیعی	۰/۰۷	۱/۸۷	سازگاری	۵
طبیعی	۰/۸۹	۰/۷۱۳	کل ویژگی‌های شخصیتی	۶

جهت بررسی متغیرهای برون گرایی، روان نزدی، وظیفه شناسی، گشودگی و سازگاری در میان داوران کشتی متناسب با نتایج آزمون کلموگروف اسپیرنف از t تک نمونه‌ای استفاده گردید. در ادامه با توجه به مقیاس پنج ارزشی پرسش نامه این پژوهش، محقق در آزمون مذکور میانگین بهینه را به ترتیب ۳ در نظر گرفت. از این روش جهت برآورد شرایط در متغیرها استفاده گردید؛ براساس یافته‌های این پژوهش در سطح معناداری ($p < 0.01$) قابل پذیرش می‌باشد. در جدول ۴. قابل مشاهده است. جدول ۴. این بدین معنی است متغیرهای وظیفه شناسی، گشودگی و سازگاری در بین داوران به میزان مناسبی می‌باشند.

جدول ۴. آماره‌های آزمون T تک نمونه‌ای حاصل از تحلیل ویژگی‌های شخصیتی و مؤلفه‌های آن در میان داوران کشتی

سطح معنا داری	درجه آزادی	T	انحراف استاندارد	میانگین	معیارها
۰/۰۰۱	۱۵۹	۴/۱	۰/۷۲	۳/۷۵	گشودگی
۰/۰۰۱	۱۵۹	۱۴/۳۴	۱/۷۵	۳/۶۷	وظیفه شناسی

۰/۱	۱۵۹	۱۴/۷	۰/۱۲	۲/۱۲	برون گرایی
۰/۵۴	۱۵۹	۲۱/۱	۰/۳	۲/۰۴	روان نزندی
۰/۰۰۳	۱۵۹	۸/۷۵	۰/۰۴۶	۳/۶۵	سازگاری
۰/۰۰۱	۱۵۹	۱۲/۳۸	۰/۴۳	۳/۶۷	کل

نتایج رگرسیون چندگانه جدول ۵. نشان می‌دهد که عوامل وظیفه شناسی ($t=3/12, p<0/01$) و سازگاری ($t=8/1, p=0/01$) در میان داوران در وضعیت مطلوب قرار دارند. همچنین نتایج مربوط به شبیه خط رگرسیون (B) در مورد متغیرهای پیش-بین نشان می‌دهد که وظیفه شناسی ($B=0/۲۹۹$) و سازگاری ($B=0/۲۹۳$)، رابطه مستقیمی وجود دارد. ضریب معیاری بتا (β) نیز به عنوان مقیاسی از اهمیت نسبی متغیرها کاربرد دارد.

جدول ۵. نتایج تحلیل رگرسیون بین مؤلفه‌های عملکرد داوران کشتی

سطح معنا داری	T مقدار	ضرایب	ضرایب غیر استاندارد		رگرسیون همزمان
		استاندارد	Beta	SD.Er	
۰/۰۰۱	۱/۴۸۲	-	۰/۳۲۳	۱/۴۱۱	عرض از مبدأ
۰/۰۵۶	۷/۷	۰/۱۷	۰/۰۸۵	۰/۳۳۱	گشودگی
۰/۰۰۱	۳/۱۲	۰/۱۸۷	۰/۰۵۳	۰/۲۹۳	وظیفه شناسی
۰/۰۲	۸/۱	۰/۴۷	۰/۳۴	۰/۲۹۹	سازگاری

۴- بحث و نتیجه گیری

هدف اصلی این پژوهش بررسی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی ایران می‌باشد. در این رابطه این احتمال وجود دارد که ورزش به عنوان یک متغیر مستقل بتواند تغییراتی در جهت دهی شخصیت و در نتیجه شخصیت موجب تغییرات بر نحوه قضاوت داوران به وجود آورد. اعتقاد بر این است هر قدر شخصیت به ورزش انتخاب شده نزدیکتر باشد و فرد ویژگی‌های

جسمانی و روانی مورد نیاز آن ورزش را دارا باشد در آن ورزش موفق‌تر است (مکنامرا، باتون و کولینز^۱، ۲۰۱۰). نتایج تحقیق نشان داد مؤلفه‌های شخصیت در میان داوران کشتی در وضعیت مناسبی قرار دارند. دلیل این شرایط نیز می‌تواند، بواسطه تفاوت محیط ورزش باسایر محیط‌های فعالیتی و عوامل تأثیرگذار بر آن باشد. با توجه به این اینکه در تحقیقات انجام شده روی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی در ایران به طور کلی به این سندروم در همه سطوح داوران پرداخته شده و سطوح پایین‌تری را شامل نمی‌شود که در واقع اصول و پایه داوری کشور را شکل می‌دهد، لذا در این تحقیق سعی بر این است تا با در نظر گرفتن تمامی درجات داوری و همچنین تمامی ابعاد ویژگی‌های شخصیتی آنان بطور مشخص جامعه داوری کشور مورد بررسی قرار دهیم.

همانطور که عنوان شد پژوهش‌های اندکی در زمینه‌های مربوط به ویژگی‌های شخصیتی داوری در ایران شده است. بیشتر پژوهشگران به جای بررسی استفاده معمول داوران از راهبردهای شناختی، معمولاً اثرات فنون ذهنی گوناگون را بر نگرش‌ها، عواطف و کارآمدی داوران آزموده‌اند. بنابراین، مشکل است که الگو یا نیم رخی روانی از کاربرد راهبردهای شناختی در داوران ترسیم کرد. در واقع، بیشتر تلاش‌های پژوهشگران و مشاوران ورزش، بر اثرات آموزش این فنون بر داوران مرکز است. برای مثال، شماره‌ای از نشریه روان‌شناسی ورزش^۲ به تجربه‌های روان‌شناسان ورزشی اختصاص داده شده بود که با تیم‌های حرفه‌ای کار کرده بودند. آنچه که پیوسته مشاهده می‌شد نبود نسبی دانش و تخصص در این داوران در استفاده از مهارت‌های ذهنی، یا دست کم انجام آنها به گونه‌ای درست بود و البته استفاده از راهبردهای شناختی در برخی از ورزش‌ها نسبت به برخی دیگر، رایج‌تر بود. در سال‌های اخیر نقش عمده روان‌شناسان ورزش، آموزش استفاده درست از راهبردهای شناختی به ورزشکاران بوده است (مسدد، ۱۳۸۰).

با توجه به اهمیت ورزش کشتی در جامعه و همچنین سرمایه‌گذاری مناسب و وجود استعدادهای بالقوه در کشور به نظر می‌رسد. داوری و داوران تأثیر بسزایی در تعیین نتایج این رشته داشته باشند. نتایج تحقیقات علمی و تجربی نشان می‌دهد بررسی ویژگی‌های شخصیتی داوران کشتی کشور فاقد مدل جامع و بررسی‌های مستقل بوده که در آن همه ابعاد شخصیتی داوری رادر نظر بگیرد مشاهده نمی‌شود.

تحقیقات تجاری، کرمانی و فرزاد (۱۳۹۳) که به بررسی رابطه موفقیت شغلی پرستاران با تیپ‌های شخصیتی درونگرا و برونگرا پرداختند به این نتایج دست یافتند که بین تیپ شخصیتی با موفقیت شغلی پرستاران ارتباط معناداری وجود داشت. محمودی (۱۳۸۷) در تحقیقی به بررسی پنج عامل شخصیتی رشته‌های کشتی و فوتبال پرداخت و به این نتیجه دست یافت که تفاوت معنا داری بین گروه ورزشکاران وغیر ورزشکاران وجود دارد. (آلن، گرینلس و جونز، ۲۰۱۳) در پژوهشی دریافتند؛ شخصیت از عوامل مهم در موفقیت بلند مدت در ورزش است نتایج تحقیقات آنها نشان داد وضعیت متغیرهای سازگاری، برون گرایی، وظیفه گرایی، گشودگی مطلوب بوده است. کریم زاده و بشارت (۱۳۹۰) در تحقیقی به بررسی رابطه بین ابعاد شخصیتی و سبک‌های مقابله با استرس دانشجویان دختر و پسر پرداختند، به این نتیجه دست یافتند که روان رنجورخوبی رابطه منفی با راهبردهای مقابله دارد، برون گرایی در دانشجویان دختر و پسر رابطه مثبتی با راهبردهای مقابله ای مسئله مدار و هیجان مدار منفی دارد. گشودگی رابطه مثبتی با راهبردهای مقابله ای مسئله مدار در دانشجویان دختر دارد. سازش پذیری نیز رابطه مثبتی با راهبردهای مقابله ای مسئله مدار و هیجان مدار در میان دختران دارد و رابطه منفی با راهبردهای مقابله ای هیجان مدار منفی در دانشجویان پسردارد. مازاولان و عبدالرحیم (۲۰۱۴) در پژوهشی ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد ورزشی را در بین ورزشکاران رشته‌های برخوردي و غیر برخوردي بررسی کردند به این نتیجه دست یافتند. رابطه‌ای معنادار، ضعیف ویژگی‌های شخصیتی و عملکرد ورزشی در بین ورزشکاران ورزش‌های برخوردي و ورزش غیر برخوردي وجود دارد.

¹. MacNamara, Button & Collins

². The Sport Psychologist

در پایان پیشنهاد می‌شود که به منظور درک ویژگی‌های پیچیده شخصیتی در زمینه قضاوت مطلوب داوران در عرصه‌های ورزشی، با استفاده از روش‌ها و راهبردهای گوناگون علمی پژوهشی و ابزار معتبر سنجش شخصیت که از اعتبار و روایی بالای برخوردار است، و در جامعه مورد سنجش و هنجاریابی شده است، به ارزیابی سطوح مختلف شخصیت و تعامل این سطوح با رفتار و عملکردهای داوران پرداخت.

منابع

۱. انشل، م، اج. (۱۳۸۰). روانشناسی ورزش: از تئوری تا عمل. ترجمه سید علی اصغر مسدد. تهران: اطلاعات.
۲. اخطار به خاطر رفتار غیر ورزشی، آنزنمه‌ر. (۲۰۱۱/۰۵/۱۲). وبلاگ تخصصی انجمن حقوق داوران ورزشی ایران بر گرفته از اینترنت.
۳. ایزدمهر، سارا. (۱۳۹۱). سرشختی روانی در تنیس. مجموعه مقالات علمی-آموزشی کمیته آموزش فدراسیون تنیس جمهوری اسلامی ایران، شماره ۲۴.
۴. باقری راغب، (۱۳۹۲). بررسی و مقایسه اضطراب وضعی و مزمن بین فوتبالیست‌ها و کشتی گیران
۵. تجاری، رضا؛ کرمانی، بهناز؛ فرزاد، حسین. (۱۳۹۳). رابطه موفقیت شغلی درونی و بیرونی پرستاران با تیپ‌های شخصیتی درونگرا و بروونگرا، ۱۸(۷)، صص: ۴۲۶-۴۳۲
۶. حسن‌پور، فرحناز. (۱۳۹۳). ارتباط سرشختی ذهنی و تاب آوری روانشاختی با موفقیت ورزشی در ورزشکاران مرد و زن ماهر و نیمه ماهر رزمی ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه سمنان.
۷. قلی پور، آرین. (۱۳۸۸). مدیریت رفتار سازمانی (رفتار فردی). تهران: انتشارات سمت.
۸. محمودی، نادر. (۱۳۷۸) "بررسی رابطه علی پنج عامل شخصیتی حجم تمرين و عملکرد ورزش ورزشکاران رشته کشتی و فوتبال" پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه محقق اردبیلی، دانشکده ادبیات، گروه روانشناسی
۹. وینبرگ، روبرت اس و ریچارد سون، پکی. ۱. (۱۳۸۱). روانشناسی، داوری، مترجم چوبینه، سرویس، تربیت بدنی و علوم ورزش وزارت علوم، انتشارات امید دانش. پژوهشکده
10. Alen. S. Greenlees, I. & Jones, M. V. Personality in sport: A compare, defensive review. International Review of Sport and Exercise Psychology. (2013) 6,184-208.
11. Costi, p. T, JR. & McCrae,R.R... (1992).The Neo personality Inventory Manuel.Odessa,FL: psychological Assessment Recourse.
12. Karimzade, A, Besharat, M (2011). An investijation of the relationship between personality dimensions and stress coping styles. Prosedia-social and behavioral sciences 30 (2011) 797-802.
13. Levy. R. I (1973). Tahitians: Mind and experience in the society island. Chicago: Umiversity of chicago press.
14. MacNamara, Á. Button, A. & Collins, D. The role of psychological characteristics in facilitating the pathway to elite performance. Part 1: Identifying mental skills and behaviors. (2010). the Sport Psychologist, 24(1), 52-73.
15. Mazavlan, D. & Abdolrahim, S. (2014). The relationship between psychological skills usage and competitive anxiety responses. Psychology of Sport and Exercise 2 (2001) 89-101.
16. Orgoulo B. (2000). The relationship between psychological skills usage and competitive anxiety responses. Psychology of Sport and Exercise 2 (2001) 89-101.

Investigate the Personality Characteristics of Iranian Wrestling Referees

H. Hossein Oghli¹, M.R. Esmaeili², F.Tojari³

1-M. A Sport Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2-Associated Professor, Department of Physical Education, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

3-Professor, Department of Physical Education, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Abstract

The aim of this research was to investigate the Personality Characteristics of Iranian Wrestling Referees. In this study 160 officials of the committee Islamic Republic of Iran Wrestling Federation referee in season 95-94 of randomly selected. In order to data collection NEO Personality Inventory (Costa & McCrae, 1992) Five Likert Point (neuroticism, extraversion, openness, agreeableness, conscientiousness), for five spectral (Strongly disagree to strongly agree), The results showed that personality traits among referee wrestling are relatively good, Regarding component compatibility and conscientiousness personality characteristics variables has variable level of neurosis, the lowest level among the state's, referees are. Also there is a Condition between personality dimensions and official's quality and effectiveness.

Keyword: Character, Personality Characteristics, Referees, wrestling
